

ПРО СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ РЕФОРМИ ШКІЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Ключовим завданням освітнього реформування є реалізація права дітей на якісну та доступну освіту в безпечному освітньому середовищі, яке сприяє збереженню та зміцненню здоров'я підростаючого покоління, запорукою якого має стати організація шкільного харчування на якісно новому рівні.

Одещина активно включилася у процес втілення реформи шкільного харчування, ініційованої Першою леді України Оленою Зеленською ще до початку повномасштабної війни з РФ.

Законодавчою складовою для організації цієї роботи є: Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі, схвалена Указом Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020, розпорядження Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 1008-р «Про затвердження плану заходів з реформування системи шкільного харчування», постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня року № 305 «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку».

Вимоги Законів України «Про місцеві державні адміністрації», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» гарантують створення належних умов для організації якісного збалансованого та безпечного харчування у закладах освіти.

Відповідно до цього видано розпорядження голови Одеської обласної державної адміністрації від 13 квітня 2021 року № 371/од-2021 «Про затвердження регіонального плану заходів щодо створення належних умов для безпечного та якісного харчування в закладах освіти Одеської області на 2021-2023 роки».

Керуючись розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 жовтня 2023 року № 990-р «Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024 роках», видано розпорядження Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 18 грудня 2023 року № 1116/А-2023 «Про затвердження операційного плану заходів щодо реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року у закладах загальної середньої освіти Одеської області на 2024 рік».

Повномасштабна війна змінила формат роботи низки закладів освіти області, вплинувши на потужності закладів щодо організації гарячого харчування для здобувачів освіти. Але реалізація реформи шкільного харчування триває.

Реформа шкільного харчування в умовах воєнного стану є обов'язковою соціальною гарантією, яка покликана покращити фізичний стан дітей, показати їм піклування й турботу, враховуючи, що Одещина стала регіоном для розміщення значної кількості внутрішньо переміщених осіб та місцем продовження навчання для їх дітей

На практичному рівні її забезпечують державні органи різних рівнів: обласні, районні (військові) державні адміністрації, міські, селищні, сільські ради, керівники органів управління освітою, керівники закладів освіти, велику допомогу надають міжнародні партнери та представники громадськості.

Забезпечено співпрацю з Головним управлінням Держпродспоживслужби в Одеській області та його територіальними підрозділами, ДУ «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», КЗВО «Академія неперервної освіти Одеської обласної ради», а також із закладами професійної (професійно-технічної) освіти, які є базовими для організації роботи сучасних Кулінарних хабів - центрів підвищення кваліфікації кухарів закладів освіти області.

Задля підвищення рівня актуальності та інформаційності щодо реформування системи шкільного харчування на рівні області проведено обласний форум «Шкільне харчування: зміни та виклики сьогодення» у рамках реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на 2023-2027 роки.

Упродовж року відбулися селекторні наради з головами (начальниками) районних державних (військових) адміністрацій, районних, сільських, селищних та міських рад, серед питань, які розглядалися, питання щодо реформування шкільного харчування та пріоритетні напрями реалізації реформи у закладах загальної середньої освіти області в умовах воєнного стану, заходи з контролю щодо виконання доручення голови (начальника) обласної державної (військової) адміністрації відповідно до протоколу від 08.08.2023 №12-ОН.

Проведено співбесіди з керівниками органів управління освітою територіальних громад області, розглянуто питання щодо планування достатнього фінансового ресурсу для спроможності забезпечення безоплатним харчування учнів початкової школи та пільгового контингенту у 2024 році з урахуванням вимог діючого законодавства.

Вивчено питання організації харчування на рівні органів управління освітою міських, сільських, селищних рад області.

За оперативною інформацією органів управління освітою територіальних громад області встановлено, що організація харчування школярів з використанням потужностей власних харчоблоків здійснюється у 420 закладах освіти (технологічна модель «Базова кухня»).

Послуга з організації харчування школярів «аутсорсинг» реалізується у 39 закладах освіти, «кейтеринг» - у 121 закладі загальної середньої освіти області. Розпочата робота щодо застосування технологічної моделі організації харчування «Опорна кухня» у закладах освіти Окнянської селищної ради.

Послугою планується охопити 415 дітей: 2 шкіл та 4 садочків.

У 2023/2024 навчальному році гаряче харчування організовано для 83 373 здобувачів освіти, серед яких: 52 923 учні 1-4 класів, пільгового контингенту, 6642 здобувачі освіти з числа внутрішньо переміщених осіб, які харчуються безоплатно.

Визначено середній показник вартості організації харчування на 1 дитину в день у закладах загальної середньої освіти, який по області зафіксовано у межах від 40 до 96 гривень.

Визначено також низку органів управління освітою територіальних громад, де показник вартості організації харчування на 1 дитину в день є найнижчим: Маразліївська, Старомажківська, Мологівська сільські ради.

До керівників органів управління освітою надіслано листи щодо необхідності забезпечення вартості харчування на 1 дитину в день не менше ніж 50 гривень.

Водночас необхідно відмітити, що відповідно до рішень органів місцевого самоврядування у 20 територіальних громадах області організовано харчування для всіх учнів 1-4 класів.

У бюджетах територіальних громад області передбачено фінансування на закупівлю обладнання у розмірі 4882,853 тис. грн., запровадження системи НАССР у сумі – 2742,0 тис. грн., навчання працівників харчоблоків.

На базі сучасного Кулінарного ХАБу, який утворений Одеським центром професійно-технічної освіти, підготовлено 20 тренерів, які забезпечили навчання для 500 кваліфікованих працівників харчоблоків закладів освіти області.

Низка керівників закладів загальної освіти області використовує можливість покращити умови організації харчування учнів та в подальшому реформувати систему харчування у закладах освіти, беручи участь в міжнародних проектах.

69 закладів загальної середньої освіти області активно працюють в проекті Всесвітньої продовольчої програми при Організації Об'єднаних Націй (ВПП ООН) щодо надання/отримання фінансової підтримки закладам загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році» для організації харчування учнів 1-4 класів.

Спільно з територіальними підрозділами Держпродспоживслужби в Одеській області, здійснено 1556 комісійних заходів щодо підготовки закладів освіти області до нового навчального року, зокрема, проведено вивчення питання організації гарячого харчування та дотримання законодавства у сфері безпечності та якості харчових продуктів у закладах загальної середньої освіти області. Надано відповідні рекомендації у процесі погодження меню з урахуванням використання сезонних продуктів харчування, які розглянуто та затверджено у закладах загальної середньої освіти.

У разі виявлення порушень санітарно-гігієнічних вимог у роботі закладів загальної середньої освіти, невідкладно вживаються заходи щодо їх усунення.

Враховуючи системність, розпочатого реформування шкільного харчування, розроблено операційний план заходів на 2024 рік з реалізації

Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року, спрямований на покращення здоров'я наших дітей через ефективну організацію процесів системи шкільного харчування.

Робота з даного питання продовжується з урахуванням виконання Стратегічних та операційних цілей оперативного плану на 2024 рік, визначенням відповідальних виконавців на рівні органів управління освітою територіальних громад області, закладів загальної середньої освіти, дотриманням термінів виконання, співпраці з причетними обласними структурами, громадськими організаціями(за їх згодою).

По Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації видано наказ від 21.12.2023 № 206-ОД «Про організацію виконання операційного плану заходів щодо реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року у 2024 році».

Начальник управління освіти
та молодіжної політики
Департаменту освіти і науки
Одеської обласної державної адміністрації



Ірина КОВАЛЬ